

A Kúria a dr. Becker Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. ... jogtanácsos által képviselt Nemzeti Munkaügyi Hivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság alperes ellen közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt a Tatabányai Munkaügyi Bíróság előtt indított és 1.M.174/2012/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Tatabányai Munkaügyi Bíróság 1.M.174/2012/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 10.000,- Ft (Tízezer forint) felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a ... Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerve 2011. május 3-án munkaügyi ellenőrzést tartott és megállapította, hogy a felperes megsértette a munkaidő-nyilvántartásra vonatkozó előírásokat, valamint az alkalmazottak a munkaidőkeret kezdő és befejező időpontjáról nem kaptak tájékoztatást, ezért a 2011. augusztus 16-án kelt számú határozatában kötelezte a felperest a munkaidővel kapcsolatos adatokról a jogszabályi előírásoknak megfelelő tényszerű nyilvántartás vezetésére, valamint a munkaidőkeret kezdő és befejező időpontjának közlésére. A munkaidő-nyilvántartás vezetési kötelezettség megsértése miatt 30.000,- Ft munkaügyi bírságot szabott ki.

A felperes a határozat elleni fellebbezésében hivatkozott arra, hogy a munkaidő-nyilvántartás vezetési kötelezettségének eleget tett és két kisebb hiba kivételével szabályszerűen történt a nyilvántartás. Másodlagos fellebbezési kérelmében a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (Kkv. törvény) 12/A. §-ában foglaltakra hivatkozott és ennek alapján kérte a határozat hatályon kívül helyezését.

A jogelőd másodfokú hatóság a 2011. október 17-én kelt számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes a munkaügyi bíróságon előterjesztett keresetében kérte, hogy a bíróság a másodfokú határozatot az elsőfokú határozatra is kiterjedően változtassa meg akként, hogy az elsőfokú határozat indokolásának 1. pontjában rögzített hiányosságok alapján a munkaidő-nyilvántartás vezetésére vonatkozó kötelezettség megsértésének megállapítását és ennek alapján a bírság kiszabását mellőzze. Másodlagosan - amennyiben a munkaidő-nyilvántartás vezetésére vonatkozó kötelezettség megsértése a bíróság álláspontja szerint is megállapítható - kérte, hogy a jogszabálysértés megállapítása mellett mellőze a munkaügyi bírság kiszabását és anélkül szólítsa fel a jogsértések megszüntetésére. E körben hivatkozott a Kkv. törvény 12/A. §-ában foglaltakra.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A Tatabányai Munkaügyi Bíróság az 1.M.174/2012/5. számú ítéletével az alperes jogelődjének 2011. október 17-én kelt számú határozatát - az számú elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárás lefolytatására utasította.

A munkaügyi bíróság az ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes elsődleges kereseti kérelme nem, a másodlagos kereseti kérelme azonban megalapozott volt. Az elsődleges kereseti kérelem körében utalt arra, hogy a felperes sem vitatta, hogy egy munkavállaló vonatkozásában nem a valóságnak megfelelően került bejegyzésre a jelenléti ívbe a 2011. május 3-ai munkaidőkezdés időpontja, mivel a munkavállaló 8 órakor állt munkába, ennek ellenére a nyilvántartásban 10 órai munkakezdés került rögzítésre. Egy másik munkavállaló esetében a munkaidő-nyilvántartás 2011. április 22-e vonatkozásában a munkavégzés kezdő és befejező időpontját nem rögzítette, az hiányos volt, e körben a felperes az ellenőrzési kötelezettségét elmulasztotta. Mindezzel a felperes megsértette a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 140/A. § (1) és (3) bekezdésében foglalt munkaidő-nyilvántartási kötelezettségét.

A munkaügyi bíróság a felperes másodlagos kereseti kérelme vonatkozásában megállapította, hogy a Kkv.törvény 3. § (2) bekezdése alapján mivel a felperesnek a munkaügyi ellenőrzés időpontjában 22 fő munkavállalója volt, a vizsgálat tárgyát képező helyen pedig 15 főt foglalkoztatott, ezért a törvény hatálya alá tartozott, annak rendelkezése alapján kisvállalkozásnak minősült. Ebből következően a Kkv. törvény 2011. január 1. napjától hatályos 12/A. §-ában előírtakat alkalmazni kellett, mert a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (Met.) korábbi általános rendelkezéseivel szemben az azonos szintű speciális törvény későbbi hatállyal beiktatott rendelkezését figyelembe kellett venni. Ezen álláspontot támasztotta alá a speciális törvény

célja is.

Mivel az alperes jogelődje a határozatának meghozatalakor téves álláspontjánál fogva nem vette figyelembe a Kkv. törvény 12/A. §-ában foglalt rendelkezést, annak alkalmazását az elsőfokú hatóság is mellőzte, - a bíróság azonban a közigazgatási szerv hatáskörét nem veheti át, vagyis nem áll módjában a felperest a jogsértések megszüntetésére bírság kiszabása nélkül felszólítani - ezért a jogszabálysértő másodfokú határozatot az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte és az elsőfokú szervet új eljárás lefolytatására utasította. Előírta, hogy ezen eljárás keretében az elsőfokú közigazgatási szervnek figyelembe kell venni a Kkv. törvényben, különösen annak 12/A. §-ában foglaltakat.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes által megtámadott közigazgatási határozat „hatályában történő fenntartását”, továbbá a felperes felülvizsgálati eljárásban történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint a közigazgatási hatósági eljárásról szóló 2004. évi CXI. törvény (Ket.) általános eljárási szabály, amelyhez képest az ágazati törvényben foglalt eljárási rendelkezések speciálisak. A „lex specialis derogat lege generale” elv alapján a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (Met.) speciális szabálya erősebb, mint a Ket. 94. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezés. Ez azt jelenti, hogy a bírság kiszabása a Met. 6/A. §-a szerinti jogsértések megállapítása esetén kötelező.

Kifejtette, hogy a Met. 6/A. § a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményével összefüggésben épült be a munkaügyi ellenőrzést érintő szabályok közé. Első alkalommal bírságot alkalmazni kizárólag a munkaügyi szempontból súlyosnak tartott jogsértések esetében kell, és a jogalkotó ebbe a körbe sorolta a munkáltató által elkövetett szabálytalanságot is. A Kkv. törvény 12/A. §-ában hivatkozott Ket. szabály figyelembevételére csupán arra kötelezi a közigazgatási hatóságot, hogy vizsgálja meg a Ket. 94. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásának a lehetőségét. A munkaügyi ellenőrzés tekintetében a Met. 6/A. §-ában felsorolt jogsértéstípusok esetében a hivatkozott Ket. rendelkezés nem alkalmazható. Mivel a Met. 6/A. § (1) bekezdés c) pontja alapján a felperesnél feltárt és bizonyítást nyert munkaügyi szabálytalanság körében a bírság kiszabása kötelező és annak összege nem tekinthető eltúlzottnak, ezért a bíróság jogszabálysértően helyezte hatályon kívül a támadott határozatokat.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását és az alperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése

alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogszabálysértést abban jelölte meg, hogy a Kkv. törvény rendelkezései a perbeli esetben nem alkalmazhatóak.

A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény célja a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározása, valamint a fejlődésük előmozdítását szolgáló állami támogatások összefoglalása, és ezáltal olyan gazdasági feltételek kialakítása, amelyek hosszú távon, hazai és uniós szinten egyaránt biztosítják a verseny- és foglalkoztatási képesség növekedését, a versenyhátrányok csökkentését, valamint a vállalkozások Európai Unió követelményeihez való felzárkózását (1.§). Ennek érdekében a jogalkotó a 2010. évi LXXXIV. törvény 2. § (2) bekezdésével, 2011. január 1-ei hatállyal beiktatta a jogszabályba a 12/A. §-t. Ennek rendelkezése szerint a hatósági ellenőrzést végző szervek kis- és középvállalkozásokkal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén - az adó- és vámhatósági eljárást kivéve - bírság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmaznak, illetve kötelesek megvizsgálni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. § (1) bekezdés a) pontjában szabályozott eljárás alkalmazásának lehetőségét. Nincs lehetőség a bírságtól való eltekintésre, amennyiben a bírság kiszabásának alapjául szolgáló tényállás megvalósulásával emberi élet, testi épség, vagy egészség került közvetlen veszélybe, illetve környezetkárosodás következett be. E rendelkezést valamennyi hatósági ellenőrzés során, így a munkaügyi ellenőrzés esetén is alkalmazni kell.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében tévesen hivatkozott arra, hogy az adott ügy tekintetében a Ket. 94. § (1) bekezdésének a) pontjában foglalt rendelkezés tekinthető általános szabálynak, a Met. 6/A. §-a pedig speciális szabálynak, ezért annak rendelkezése megelőzi a Ket. rendelkezését, a perbeli esetben ugyanis a Met. és a Kkv. törvény egymáshoz való viszonyát kellett vizsgálni.

Az ellenőrzés időpontjában, 2011. május 3-án a munkaügyi ellenőrzési eljárás során alkalmazandó bírság vonatkozásában a Met. 6/A. §-a a bírság kiszabását előíró, míg a Kkv. törvény 12/A. §-a a bírság mellőzésével kapcsolatos, kivételes feltételeket előíró rendelkezéseket tartalmazott.

A munkaügyi bíróság helytállóan állapította meg, hogy a bírságolást illetően a Met. tartalmazza az általános szabályokat, és ehhez képest a kis-és középvállalkozások vonatkozásában a Kkv. törvény

speciális rendelkezéseket tartalmaz, így az utóbbi törvény hatálya alá tartozó munkáltatók esetében a speciális rendelkezéseket kell alkalmazni. Az általánosan alkalmazandó jogelvek szerint az utóbbi törvény lerontja a korábbi, felperesre hátrányosabb szabályok alkalmazását, ezért a bírság kiszabása körében az alperesnek figyelemmel kellett volna lennie a Kkv. törvény rendelkezéseire is.

A fentiekből következően a munkaügyi bíróság helytállóan állapította meg, hogy a megismételt eljárásban a Kkt. törvény 12/A. §-ában foglaltak alkalmazásával kell dönteni az ellenőrzés keretében feltárt jogsértés miatti szankció alkalmazásáról, erre tekintettel jogszerűen helyezte hatályon kívül a másodfokú közigazgatási határozatot az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal és utasította az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes alperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdésének alkalmazásával a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2013. június 5.

dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, dr. Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági tisztviselő